

Do Vašej knižnice

LESNÍCKA POLITIKA

Jaroslav Šálka, Zuzana Dobšinská, Zuzana Sarvašová,
Martina Štěrbová, Hubert Paluš

Vysokoškolská učebnica z vydavateľstva Technickej univerzity vo Zvolene z roku 2017 od kolektívu autorov dopĺňa nedostatočne vyplnenú medzeru v študijnej literatúre v slovenskom jazyku k problematike lesníckej politiky za posledných 20-30 rokov.

Učebnica používa analýzu verejnej politiky pre lesnícku politiku, ktorá nachádza svoje uplatnenie v lesníckej politike už od konca 70-tych a začiatku 80-tych rokov minulého storočia, kedy sa začala aplikovať aj v príbuzných sektorových a prierezových politikách: environmentálnej politike, politike drevospracujúceho priemyslu, poľnohospodárskej politike, politike rozvoja vidieka a ďalších. Podľa autorov by „učebnica mala slúžiť hlavne ako prvý pohľad do problematiky pre študentov inžinierskeho a doktorandského štúdia na Technickej univerzite vo Zvolene, ktorí môžu teoretický koncept analýzy verejnej politiky využívať vo svojich kvalifikačných prácach.“

A keďže empirický výskum aj v lesníckej politike a príbuzných sektorových a prierezových politikách na Slovensku za posledných 20 rokov pokročil, učebnica využíva najnovšie výsledky svetových odborníkov zaoberajúcich sa vzťahom lesníctva, politického systému a verejnosti, ale aj výsledky empirického výskumu samotných autorov.

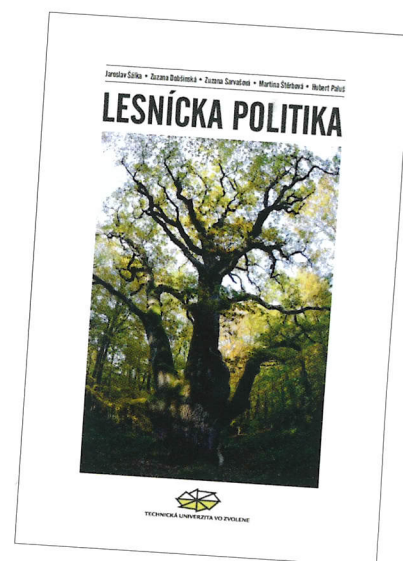
V učebnici sú postupne vysvetľované základné pojmy analýzy verejnej politiky, záujmy a konflikty politicko-administratívneho systému a systému sprostredkovania záujmov, analýza regulatívnych, ekonomických, informačných a dobrovoľných nástrojov lesníckej politiky.

Aj keď je kniha primárne určená študentom a doktorandom, môže mnohé objasniť aj nám laikom. Aby sme lepšie pochopili vzťahy a fungovanie v politicko-administratívnom systéme a medzi politicko-administratívnym systémom a systémom sprostredkovania záujmov, do ktorého spadá verejnosť, súkromní vlastníci a záujmové združenia. „Pri politických procesoch vstupujú aktéri do rôznych typov interakcií a konajú podľa svojich záujmov, hodnotových orientácií alebo ideológií a využívajú svoj vplyv a moc.“ Naučíme sa akými opatreniami a nástrojmi disponujú obe strany, aby ovplyvnili a dosiahli svoje ciele a želané správanie druhej strany; aké sú plusy a mínusy jednotlivých opatrení a nástrojov.

Pochopíme dôvody a mechanizmy, prečo mnohé veci v politicko-administratívnom systéme a jeho vzťahu k systému sprostredkovania záujmov, a ich vzájomnej interakcii fungujú, tak ako fungujú. A mnohokrát je veľmi ťažké ich zmeniť, pretože jednotliví aktéri sa

na rovnakú vec pozerajú principiálne úplne odlišne. Napríklad v lesníctve existujúce rozpory v chápaní funkcií lesov pre ochranárov a lesníkov. Dochádza tu ku konfliktu medzi spoločenskými, ekologickými a ekonomickými záujmami vo využívaní funkcií lesa a úžitkov z lesa.

V kapitole „Lesnícky governance“ rozoberá najnovší teoretický prístup v lesníckej politike - teóriu governance, „ktorá je v súčasnosti „main stream“ politickou teóriou. Ide o „viacúrovňové spravovanie, participáciu, medzisektorovú koordináciu, adaptívnu a iteratívnu tvorbu a realizáciu politiky pomocou iniciácie procesov učenia a vedeckej expertízy.“ Nieкто by mohol pri čítaní knihy nadobudnúť dojem, že je v nej použitých príliš veľa anglických pojmov. Avšak má to svoje veľké opodstatnenie, pretože autori sa chceli vyhnúť nedorozumeniam a okliešteniu komplexného významu anglických pojmov pri preklade len do jedného slovenského ekvivalentu. Posledná 15. kapitola sa venuje vzťahu vedy a politiky, využívania vedeckej expertízy ako presvedčovacieho nástroja verejnej politiky aj v lesníckej politike. Dochádza tu k rozkolu medzi výskumným procesom a politickým procesom, pretože ide o dva procesy, ktoré stoja na princípoch s úplne opačnou logikou existencie a prístupu

k problémom. Spolu s autormi preskúmame, či je možné, aby sa vedci a politici navzájom trochu prispôbovali na podporu spoločných riešení. Alebo budeme musieť prijať všeobecné rozdiely medzi vedou a politikou a naučiť sa, ako môžu byť tieto rozdiely prínosom pre politiku založenú na vedeckých poznatkoch. Načrtáva viacero známych modelov prenosu vedeckých poznatkov do politiky pre dosiahnutie akého-takého konsenzu medzi vedou a politikou, aj keď sú v zásade nezlučiteľné. Učebnicu je možné si zakúpiť vo Vydavateľstve Technickej univerzity vo Zvolene v kamennej predajni v budove univerzity alebo na e-shope na adrese <https://books.tuzvo.sk>.

Ing. Alena Pástorová, PhD.